

Kuidas majandus toetab arenguhüpet?

Meelis Kitsing
Rektor ja juhatuse esimees
Estonian Business School

Haridusjuhtide Aastakonverents, Pärnu, 6. veebruar 2025

Agenda

- Mis on majandus?
- Kuidas mõjutab praegune majandusolukord Eesti arenguhüpet?
- Mis võiks olla hüppe mootoriks?
- Milline on seos ebakindla keskkonna, innovatsiooni ja investeeringute vahel?
- Mis on võimalikud tulevikuarengud?

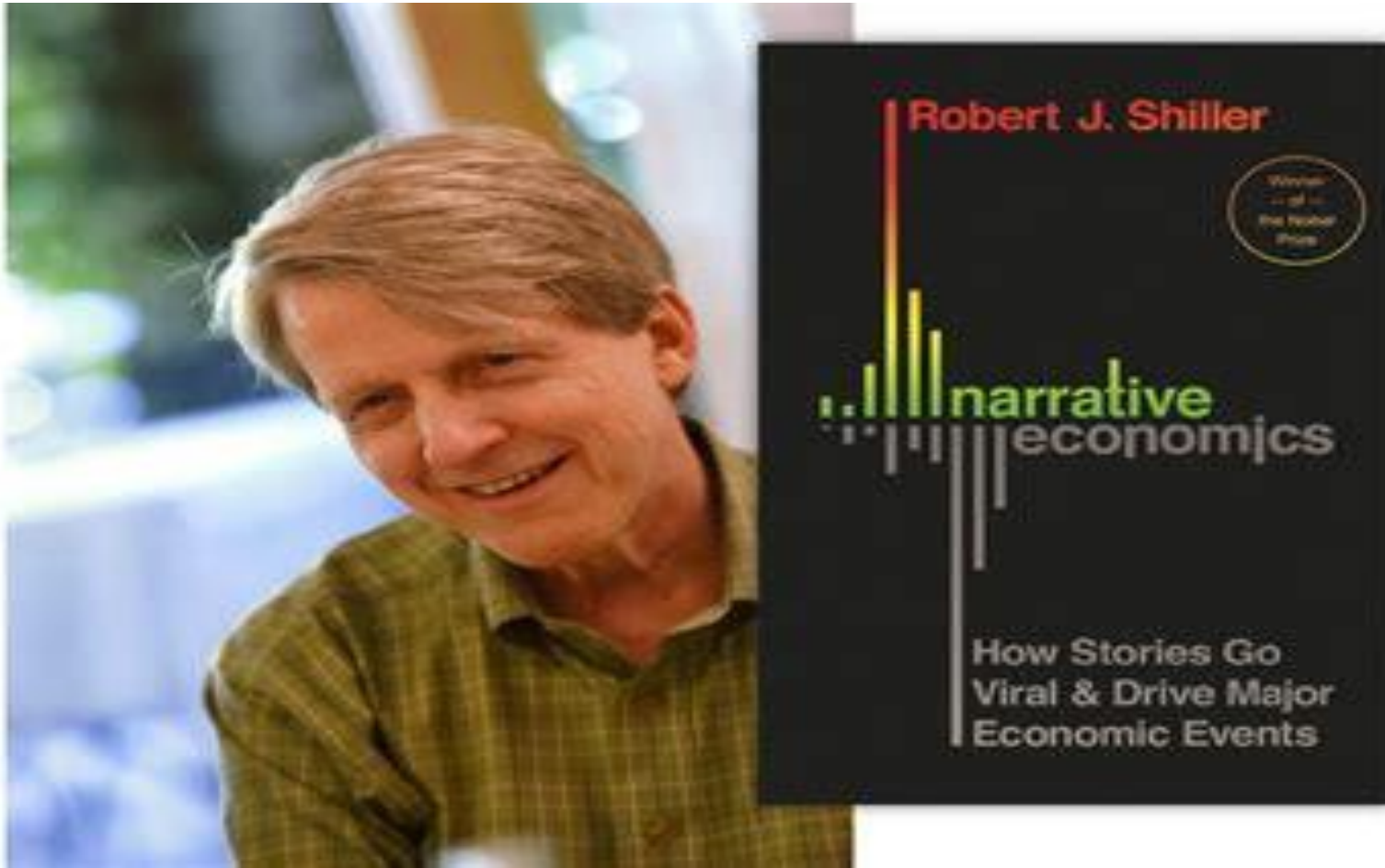
Mis on majandus?

“Majandusteadus uurib inimkäitumist eesmärkide ja piiratud vahendite vaheliste seoste kontekstis, millel on alternatiivsed kasutusvõimalused.”

Lionel Robbins (1936)

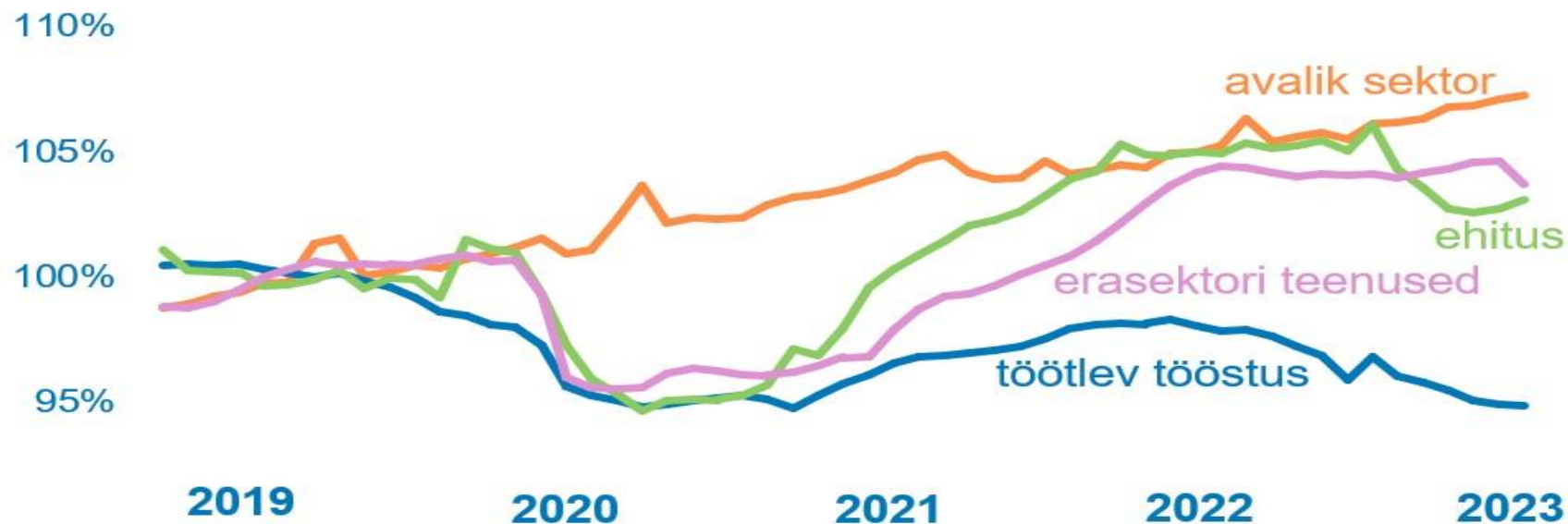
Majanduse mõistmine narratiivide kaudu

Praegune olukord: samad andmed, erinevad narratiivid

Majandussektorite käekäik on üsna erinev

DEKLAREERITUD PALGATULU SAAJAD

Millise sektoriga on tegemist?

(Allikad: Milrem Robotics ja Starship Technologies)

Millise sektoriga on tegemist?

(Allikad: Milrem Robotics ja Starship Technologies)

EMTAK 29101: mootorsõidukid

EMTAK 72191: TA tehnikateadustes

“Kapitalismi südames on loov hävitamine”

Joseph Schumpeter (1942)

Arenguhüppe mootorid

Keskkond, innovatsioon ja investeeringud

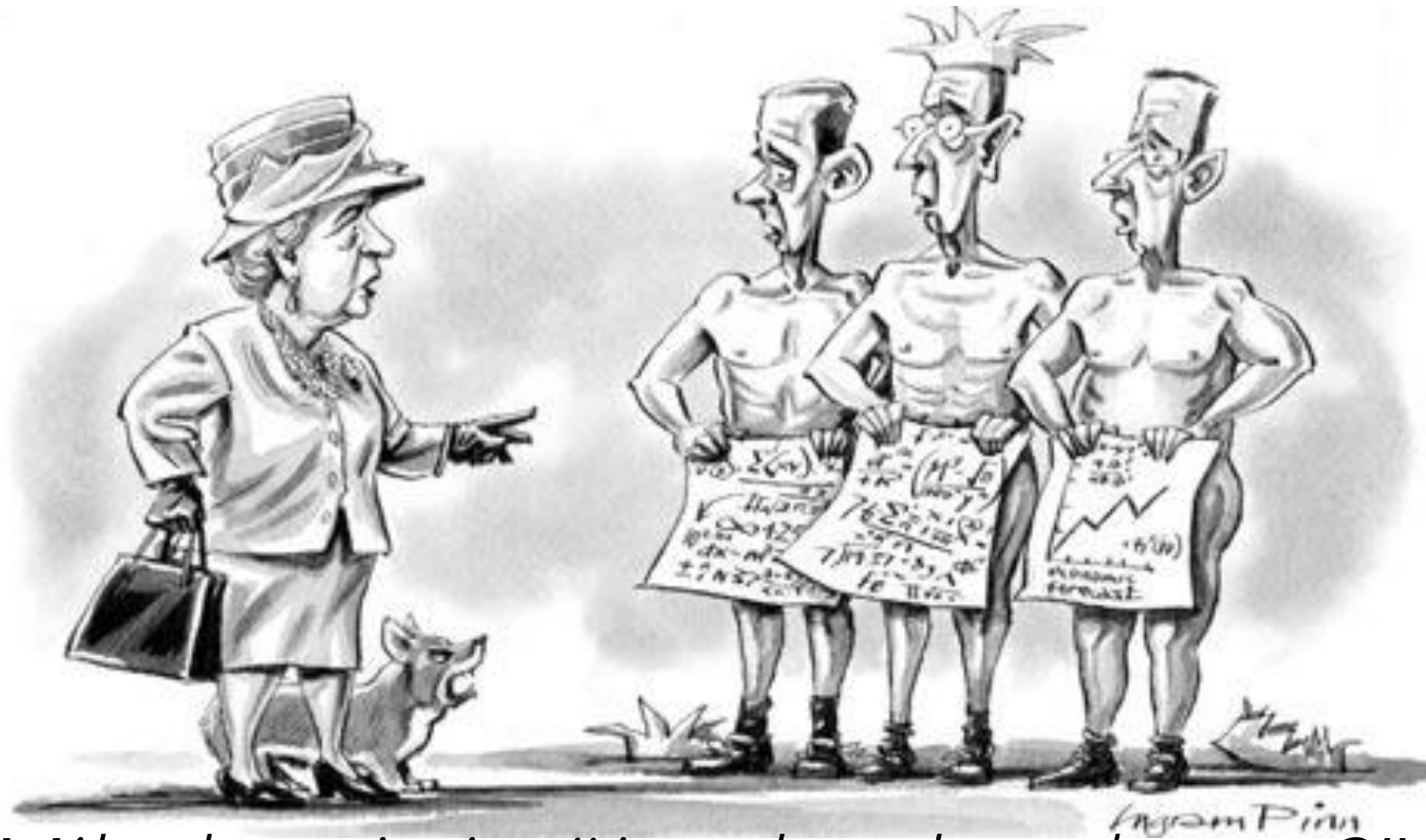

"Innovatsioon ei sõltu sellest, kui palju raha sul teadus- ja arendustegevuseks on. Kui Apple lõi Maci, kulutas IBM teadus- ja arendustegevusele vähemalt 100 korda rohkem. Asi ei ole rahas. Oluline on see, millised inimesed sul on, kuidas neid juhitakse ja kui hästi sa sellest aru saad."

Steve Jobs

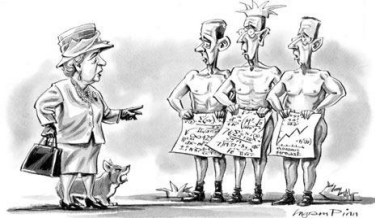
Innovatsiooni kulg

“Miks keegi ei näinud seda tulemas?”

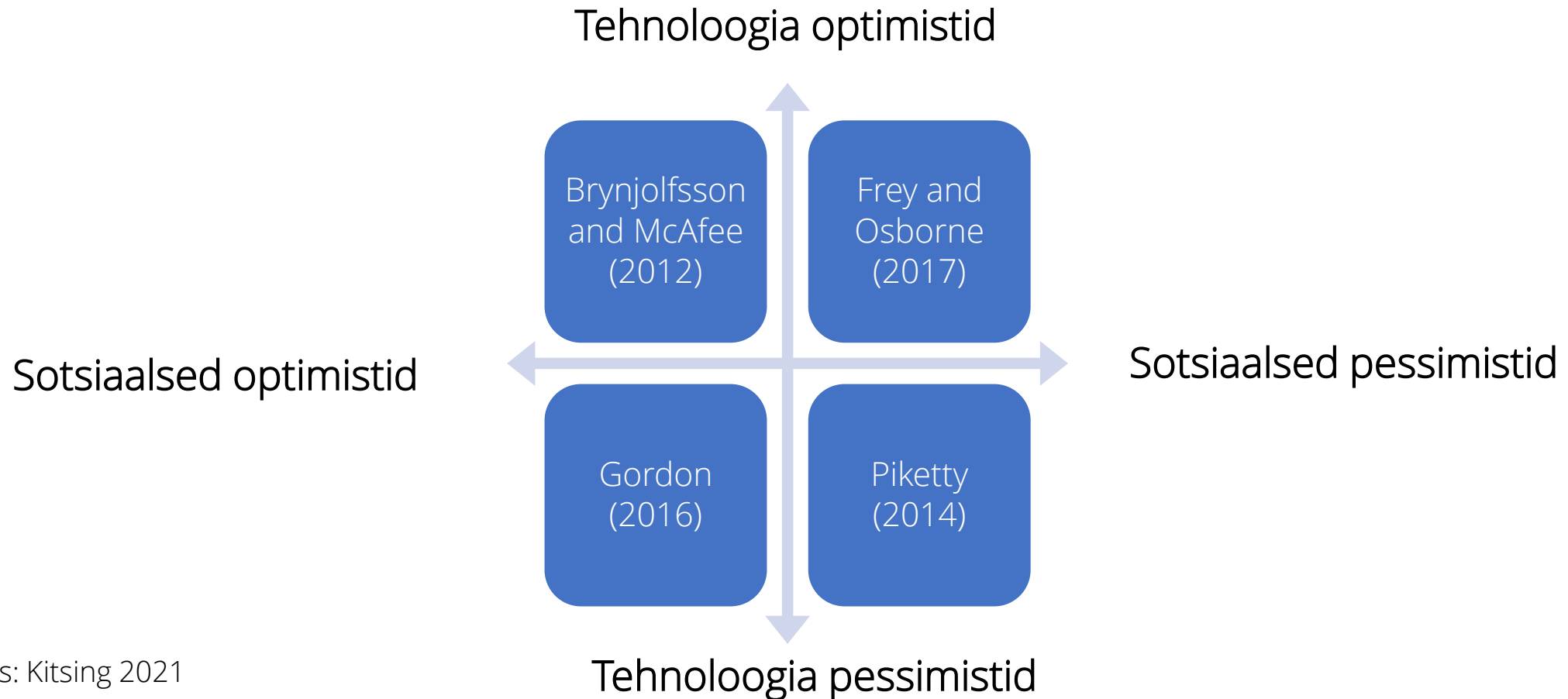
11.2008, LSE

“Paljude tarkade inimeste kollektiivse ettekujutusvõime läbikukkumine.”

LSE majandusteadlased kirjas kuningannale 2009. aastal

Kuhu viib meid tehnoloogiadebatt?

Allikas: Kitsing 2021

Viis soovitus

- 1) **Soodustage loovust** nii juhtimises kui ka õppetöös, sidudes erinevaid valdkondi ja avastades uusi seoseid.
- 2) **Tugevdage kogukonnaga koostööd**, korraldades regulaarselt arutelusid ja projekte, kaasates lapsevanemaid, ettevõtjaid ja kogukonda.
- 3) **Kasutage innovaatilisi lahendusi** strateegiliselt, et rikastada õppetööd ja vähendada halduskoormust, arvestades samas kaasnevaid riske.
- 4) **Arendage juhtimisoskusi**, analüüsides otsuseid, osaledes koolitustel ja õppides mentorite kaudu.
- 5) **Olge valmis määramatusteks**, kuna liigne kindluse eeldamine muutlikus keskkonnas võib viia eksitusteni.

Aitäh!

meelis.kitsing@ebs.ee

www.ebs.ee

 Estonian Business School

 EBSestonia

 EBS_estonia